

Yeni siyasi konfigurasiya qarşılıqlı etimada əsaslanır

Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu, İnsan hüquqları komitələrinin dünən keçirilən birgə iclasında "Siyasi partiyalar haqqında" qanun layihəsi birinci oxunuşda müzakirə olunaraq plenar iclasın müzakirəsinə tövsiyə edilib. 6 fəsil 30 maddədən ibarət yeni qanun layihəsi olduqca mütərəqqiliyi baxımından 30 il əvvəl qəbul edilmiş və hazırda qüvvədə olan "Siyasi partiyalar haqqında" qanundan əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

İslahatlar kompleks xarakter daşıyır

Cəmiyyət həyatının hər bir sahəsində inkişafın, dəyişikliyin, dinamizmin, iş ahəngdarlığının təmin edilməsi yeni yanaşmaların tətbiqini, daha dəqiq ifadə etsək, zamanın nəbzini tutan islahatların həyata keçirilməsini tələb edir. Respublikamızın son illərdə nail olduğu inkişaf göstəriciləri də islahatların labüdlüyünün və məntiqi nəticəsinin ən gözəl nümunələridir. Xüsusən iqtisadi və sosial sahələrdə nailiyyətlərimizin hər biri ardıcıl və sistemli islahatların sayəsində mümkün olub.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycanda həyata keçirilən islahatlar məzmununa görə məqsədyönlü olmaqla, konkret hədəfə doğru hesablanıb. Son illərin reallıqları da göstərir ki, bu islahatlar real nəticələrini verir, inkişafa və cəmiyyətin yüksək əhvali-ruhiyyəsinin təmin olunmasına xidmət edir.

Əsas məqamlardan biri də odur ki, islahatlar məhdud sfera ilə məhdudlaşmayaraq kompleks xarakter daşıyır. İqtisadi, sosial və digər sahələrlə yanaşı, siyasi spektrdə də islahatların aparılması cəmiyyətimizdə bu müstəvidə yeni münasibətlərin yaranması ilə müşahidə olunur. Siyasi sistemdə yeni konfigurasiyanın formalaşması, yeni dialoq mühitinin yaradılması, müxalifət təmsilçilərinin parlament idarçılığında iştirakçılıq imkanlarının artırılması öz fəaliyyətini sağlam müxalifətçilik prinsipləri əsasında, milli maraqların qorunması yönündə quran bütün partiyalar tərəfindən təqdir olunur.

50-yə yaxın siyasi partiyadan 250-dən çox təklif

Altıncı çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2020-ci il martın 10-da keçirilən ilk iclasında iştirak edən Prezi-

dent İlham Əliyev çıxışında siyasi sistemin təkmilləşdirilməsi barədə danışaraq demişdi: "Azərbaycanın yeni siyasi konfigurasiyası formalaşır. Hesab edirəm ki, qanunvericilik sahəsində də siyasi sistemin təkmilləşdirilməsi üçün Milli Məclis tərəfindən lazımi addımlar atılacaq və Azərbaycanda çoxpartiyalı sistem daha da möhkəm əsaslar üzərində qurulacaq".

Milli Məclisdə "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsinin hazırlanması da göstərir ki, islahatların davamı kimi siyasi sistemin təkmilləşdirilməsi diqqət mərkəzindədir.

Xatırladaq ki, hazırda qüvvədə olan "Siyasi partiyalar haqqında" qanun 1992-ci ildə qəbul edilib. 30 ildə isə Azərbaycanda böyük dəyişikliklər baş verib, o cümlədən cəmiyyətdə siyasi münasibətlərlə bağlı yeni çağırışlar, yeni yanaşmalar meydana çıxıb, yeni meyarlar formalaşmış. Bu baxımdan "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanunun qəbulu həm də zamanın tələbidir. Düzdür, indiyə qədər hazırda qüvvədə olan "Siyasi partiyalar haqqında" qanuna 70-dək əlavələr və dəyişikliklər edilib. Lakin bu, müasir tələbləri tam ehtiva edə bilmir. Bütün bu faktorlar "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanunun qəbulunu zəruri edir.

"Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsinin hazırlanması ilə bağlı parlamentdə təmsil olunan 11 siyasi partiya Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovaya müraciət edib. Milli Məclisin Sədri yeni qanun layihəsinin hazırlanması haqqında müvafiq tapşırıqlar verib və ekspert komissiyası yaradılıb. Layihənin hazırlanması zamanı Avropanın qabaqcıl ölkələrinin təcrübəsi, millimənəvi dəyərlərin qorunub saxlanması, ölkədə mövcud olan siyasi sistem nəzərə alınıb. Həmçinin Venesiya Komissiyasının siyasi partiyaların fəaliyyətinin tənzimlənməsi ilə bağlı tövsiyələri nəzərdən keçirilib. 20 ölkənin təcrübəsi öyrənilib. Bununla yanaşı, siyasi partiyalar tərəfindən daxil olan təkliflərə diqqət yetirilib. Milli Məclisin siyasi partiyalara müraciətindən sonra 50-yə yaxın siyasi partiyadan 250-dən çox təklif daxil olub.

Layihəyə 66 düzəliş edilib

Milli Məclisdə təmsil olunan və dövlət qeydiyyatından keçmiş bir sıra siyasi partiyaların sədriləri və nümayəndələrinin iştirakı ilə oktyabr və noyabr aylarında "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsi ilə bağlı iki dəfə ictimai dinləmə keçirilib. Bu tədbirlər

zamanı siyasi partiyaların təklifləri dinlənilib, layihə üzərində təkmilləşmə işləri aparılıb. Qanun layihəsində ümumilikdə 66 düzəliş edilib. Düzəlişlər partiyaların təsis və ləğv edilməsi, qeydiyyatdan, reyestrəndən keçməsi üçün müddətlərlə bağlı məsələləri əhatə edib.

Beləliklə, ictimai müzakirələr zamanı səsləndirilən təkliflər nəzərə alınmaqla düzəlişlər olunan qanun layihəsi Milli Məclisin komitələrinin birgə iclasında müzakirə olunub.

"Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsi siyasi partiyaların daha səmərəli fəaliyyət göstərməsi məqsədilə hazırlanıb. Preambulasında da qeyd olunduğu kimi, bu qanun qəbul edildikdən sonra siyasi partiyanın təsis edilməsi, dövlət qeydiyyatı, fəaliyyətinin yoxlanılması, dayandırılması və bərpasını, ləğvi qaydasını, həmçinin siyasi partiyanın fəaliyyətinin təşkili, üzvlük və maddi təminat məsələlərini müəyyənləşdirəcək. Bütövlükdə "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun siyasi proseslərdə aktiv iştirak edən bütün partiyaların mənafeələrini tam təmin edəcək.

*Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"*